

Faillissement

Een beperking van hoofdelijke aansprakelijkheid van bedrijfs-eigenaren in geval van een faillissement leidt tot een afname van het beschikbare krediet voor startende ondernemingen. Eigenaren van bedrijven met hoofdelijke aansprakelijkheid compenseren deze beperking in kredietmogelijkheden door zelf meer geld in het bedrijf te steken. Dit effect vindt niet plaats bij bedrijven waarvan de eigenaren niet hoofdelijk aansprakelijk zijn. De beperking van kredietmogelijkheden leidt tot lagere groei van bedrijven en meer faillissementen. Dit concluderen Cerqueiro en Penas in hun onderzoek naar de effecten van een verandering in het faillissementsrecht in Amerika dat zij namens het **European Banking Center** hebben uitgevoerd.

Cerqueiro, G. en M.F. Penas (2011) *How does personal bankruptcy law affect start-ups?* European Banking Center Discussion Paper, 029.

Schoolverlaters

Spaanse schoolverlaters presteren als jongvolwassenen op het gebied van werk niet per definitie slechter dan mensen die hun middelbare school wel afmaken, en ze zijn evenmin crimineel. Als iemand zijn opleiding afbreekt omdat hij het gevoel heeft aan andere verantwoordelijkheden te moeten voldoen, zoals het zorgen voor familie, presteert de schoolverlater gemiddeld niet slechter dan leerlingen met dezelfde karakteristieken die hun school wel afmaken. Dit concludeert Bjerk in zijn onderzoek namens **IZA**. De resultaten van het onderzoek suggereren dat negatieve effecten van schoolverlaten met name plaatsvinden als de schoolverlater geen concreet plan heeft om de vrijgekomen tijd na het verlaten van de opleiding in te vullen.

Bjerk, D. (2011) *Re-examining the impact of dropping out on criminal and labor outcomes in early adulthood.* IZA Discussion Paper Series, 5995.

Tijdelijk contract

Selectie- en trainingsdoeleinden zijn de reden dat universitair afgestudeerde starters vaak een tijdelijk contract krijgen. Van de starters met een universitaire opleiding heeft vijftig procent 18 maanden na hun afstuderen een tijdelijk contract. Dit percentage blijft gelijk gedurende de verschillende fasen van de economische cyclus. Dit blijkt uit

onderzoek dat Bertrand-Cloodt *et al.* hebben verricht namens het **Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt**. Starters op de arbeidsmarkt met alleen middelbare school of een hbo-diploma krijgen juist een tijdelijk contract omdat bedrijven hun werknemersbestand relatief goedkoop willen kunnen inkrimpen in tijden van economische teruggang. Het percentage tijdelijke contracten onder deze werknemers volgt de economische conjunctuur.

Bertrand-Cloodt, D., F. Cörvers, B. Kriechel en J. van Thor (2011) *Why do recent graduates enter into flexible jobs?* ROA Research Memorandum, 10.

Voorspellingen

Experts gaan op verschillende manieren om met voorspellingen van statistische modellen. Dit concluderen Legerstee *et al.* in hun onderzoek namens het **Tinbergen Instituut** naar de voorspellingen door experts van een groot farmaceutisch bedrijf over de maandelijkse verkopen. In een derde van de onderzochte gevallen voorspellen experts structureel hogere verkopen dan op basis van modellen te verwachten was. In 37 procent van de gevallen zijn de voorspellingen van de expert gelijk aan die van het model. Voor de resterende voorspellingen geldt dat de expert ofwel de voorspellingen van het model onterecht versterkt, ofwel zich (helemaal) niet op het model baseert.

Legerstee, R., P.H. Franses en R. Paap (2011) *Do experts incorporate statistical model forecasts and should they?* Tinbergen Institute Discussion Paper, 141.

Bevolking

Het inwonertal van Nederland zal de komende vijftien jaar blijven toenemen. Vooral in de Randstad zal de bevolkingsgroei in deze periode nog sterk zijn, maar aan de randen van Nederland gaat het inwonertal in diverse regio's krimpen. Ook het aantal huishoudens zal in de toekomst nog stevig blijven toenemen. Dit zal vrijwel overal in Nederland zo zijn, alleen in Noordoost-Groningen en Zeeuws-Vlaanderen stokt de groei of treedt zelfs krimp op. De potentiële beroepsbevolking zal in de nabije toekomst behoorlijk krimpen. Dit concluderen De Jong en Van Duin namens het **Planbureau voor de Leefomgeving**.

Jong, A. de, en C. van Duin (2011) *Regionale bevolkings- en huishoudensprognose 2011-2040*. Den Haag: Planbureau voor de Leefomgeving.

Gezondheid

Iemand die op enig moment acuut moet worden opgenomen in een ziekenhuis heeft twee jaar na de opname een inkomen dat gemiddeld vijf procent lager ligt dan mensen die geen acute gezondheidsproblemen hebben gehad. De kans dat de opgenomen persoon twee jaar later een baan heeft is zeven procentpunt lager dan voor gezonde personen. Dit concluderen García-Gómez *et al.* in hun onderzoek dat zij namens het **Tinbergen Instituut** hebben uitgevoerd. De effecten zijn blijvend in de tijd. De ziekenhuisopname beïnvloedt ook de partner van de patiënt. Het huishoudinkomen daalt gemiddeld met vijftig procent meer dan het inkomen van de patiënt en de kans dat de partner betaalde arbeid verricht daalt met anderhalf procentpunt.

García-Gómez, P., H. van Kippersluis, O. O'Donnell en E. van Doorslaer (2011) *Effects of health on own and spousal employment and income using acute hospital admissions.* Tinbergen Institute Discussion Paper, 143.

SINDS 1916

Balans

Het herstellen van de balans in de wereldeconomie, waarbij de betalingsbalansen van de grote economieën meer in evenwicht worden gebracht, zal op termijn een gunstig effect hebben op de betalingsbalans van lage-inkomenslanden. Dit concludeert Yang in zijn onderzoek namens het **Internationaal Monetair Fonds**. Met name een toename van de import en afname van de export in China zal een gunstig effect hebben op de export van de lage-inkomenslanden door toenemende export van industriële goederen. Duurder wordende import door aanpassing van de wisselkoersen kan echter in lage-inkomenslanden tot welvaartsverlies op korte termijn leiden waardoor met name de armsten in deze landen getroffen zullen worden.

Yang, Y. (2011) *Global rebalancing: implications for low-income countries*. IMF Working Paper Series, 239.

Achterstand

De achterblijvende schoolresultaten van leerlingen uit achterstandsgezinnen kunnen bestreden worden door toepassing van *best practices* van No Excuses charter-scholen in Amerika. Deze scholen zijn publiek gefinancierd maar hebben meer vrijheid in hun onderwijsprogramma's dan reguliere openbare scholen in Amerika. Voor zijn onderzoek naar de effectiviteit van deze onderwijspraktijken namens het **National Bureau of Economic Research** implementeerde Fryer Jr. vijf componenten van het systeem op negen van de slechtst presterende openbare scholen in Houston. De resultaten van de achterstandsleerlingen verbeterden in gelijke mate als op de charter-scholen, wat aantoont dat de betere resultaten van achterstandsleerlingen op charter-scholen niet toe te schrijven zijn aan andere kenmerken van deze scholen dan de vijf onderzochte best practices.

Fryer Jr., R.G. (2011) *Creating 'no excuses' (traditional) public schools: preliminary evidence from an experiment in Houston*. NBER Working Paper Series, 17494.

Scholing

In tegenstelling tot wat algemeen wordt verondersteld tonen Fort *et al.* aan dat een stijging van het gemiddelde aantal jaren scholing leidt tot een stijging van het geboortecijfer. Een extra jaar scholing leidt volgens het onderzoek dat is uitgevoerd namens het **Centre for Economic Policy Research** tot een gemiddelde stijging van 0,2 tot 0,3 kinderen per gezin. Tegelijkertijd zorgt een extra jaar scholing voor een vermindering van de kans dat iemand kinderloos blijft met 7,5 tot 13 procentpunt. Het onderzoek baseert zich op gegevens uit acht Europese landen die in de periode 1930–1960 het verplichte aantal jaren scholing hebben aangepast.

Fort, M., N. Schneeweis en R. Winter-Ebmer (2011) *More schooling, more children: compulsory schooling reforms and fertility in Europe*. CEPR Discussion Paper, 8609.

Agglomeraties

Steden bieden agglomeratievoordelen bij de productie van goederen en diensten. Concurrentie tussen steden zorgt ervoor dat deze voordelen onvoldoende worden benut, omdat het bestuurders van iedere stad aanzet tot subsidiëring van nieuwbouw. Een beperking van het aantal steden leidt tot welvaartsverhoging omdat de overgebleven, grotere steden, meer agglomeratievoordeel genereren. De overheid kan het behalen van deze agglomeratievoordelen stimuleren door restricties en subsidies op nieuwbouw zodanig in te zetten dat steden met het grootste comparatieve agglomeratie-effect zullen groeien. Dit alles blijkt uit onderzoek van Vermeulen namens het **Centraal Planbureau**.

Vermeulen, W. (2011) *Agglomeration externalities and urban growth controls*. CPB Discussion Paper, 191.

Staatssteun

De Europese Commissie overschatte de waarde van de staatssteun aan ING gedurende de financiële crisis. In plaats van vijf miljard euro bedroeg de steun aan ING maximaal 2,2 miljard euro. Dit concluderen Van Wijnbergen en Treur in hun onderzoek namens de **Duisenberg School of Finance**. Het staatssteunpakket bestond uit het verzekeren van een portfolio van slechte Alt-A-hypotheeklen waarbij deze tegelijkertijd werd afgewaardeerd ten opzichte van de laatste marktwaarde. Deze afwaardering wordt gezien als staatssteun. De Europese Commissie baseerde haar berekening van de waarde van de staatssteun op marktindices van de ingestorte markt, terwijl de onderzoekers uitgaan van de waardestijging van het bedrijf.

Wijnbergen, S. van, en L. Treur (2011) *State aid and bank intervention: the ING Illiquid Assets Back-up Facility (IABF)*. Duisenberg School of Finance Discussion Paper, 26.

Gemeenten

De reële gemeentelijke uitgaven zijn in de periode 2004–2009 toegenomen met gemiddeld 1,9 procent per jaar. De productie is in deze periode niet gestegen. Dit concluderen Pommers en Ooms namens het **Sociaal Cultureel Planbureau**. Gemeenten hebben in 2009 in totaal 45 miljard euro, ofwel acht procent van het bruto binnenlands product, uitgegeven aan publieke dienstverlening. Tot slot blijkt uit het onderzoek dat het gebruik van jeugdzorg met acht procent stijgt terwijl de kosten hiervoor met slechts zes procent stijgen. Het aantal jongeren in Nederland stijgt echter nauwelijks.

Pommers, E. en I. Ooms (2011) *Maten voor gemeenten 2011. Een analyse van de prestaties van de lokale overheid*. Den Haag: Sociaal Cultureel Planbureau.